

Naročnina za celo leto K 2.—. — Posamezna številka velja 3 krajarje. — Naročnina se tudi na pol leta plačuje in se mora poslati v naprej. Cena oznanil je za 1 stran K 32.—, $\frac{1}{2}$ strani K 16.—, $\frac{1}{4}$ strani K 8.—, $\frac{1}{8}$ strani K 4.—, $\frac{1}{16}$ strani K 2.—, $\frac{1}{32}$ strani K 1.—. — Pri večkratnem oznanilu je cena posebno znižana. — Za oznanila (inserata) uredništvo in upravnštvo ni odgovorno. — Uredništvo in upravnštvo je v Ptiju v gledališkem poslopu. — Štajerc izhaja vsaki drugi petek, datiran z dnevom naslednje nedelje. — Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastonj. — Rokopisi se ne vračajo in se morajo najdalje do pondeljka pred izdajo dotične številke vposlati.

Štev. 7.

V Ptiju v nedeljo dne 5. aprila 1903.

IV. letnik.

Vstajenje.

„Bratje postrgajte stari kvas, da boste novo testo, ker naše velikonočno jagnje Kristus je darovano. Obhajajmo toraj veliko noč ne v starem kvasu, tudi ne v kvasu hudobije in malopridnosti, ampak v krūhah čistosti in resnice!“

Tako piše sveti apostol Pavel Korinčanom (5, 7—8.), besede krasne, besede velikega pomena.

Vstajenje! Vstajenje komu ne napoljuje ta beseda s čistim otročjim veseljem srca?

Narava je vstala, vstalo pa je zopet naše upanje, zbudile so se zopet naše nade, „ker naše velikonočno jagnje — Kristus je darovano!“

Vstal je od mrtvih, premagal pekel, premagal smrt! Ako Kristus ni od mrtvih vstal, je prazna naša vera, prazno tudi vse naše upanje in prazne vse naše nade.

Vstajenje Kristusa je znak in pomen vstajenja vseh dobrih in slabih.

Dragi nam kmetje, ako ste v mukah in vstiskah pomislite, da vso to trpljenje ni nadčloveško, pomislite, da ni nič proti tistim mukam, in proti tistemu trpljenju, katero je moral pretrpeti Sin Božji, ko je odrešil vesolni svet.

Vse ga je zapustilo, vsi njegovi učenci in prijatelji so odbežali, da, celo njegov prvi naslednik na zemlji apostol sv. Peter ga je zatajil, boječ se za svojo osebo, boječ se pripoznati, da je živel in hodil s svojim velikim mojstrom, o katerem je bil vendarle popolnoma prepričan, da je nedolžen in kojega čudeži so mu vendarle morali dokazati, da je vsegamogočen.

Ali mu ni bil Kristus sam že v naprej povedal, da ga bode zatajil? Ali mu ni bil že naprej s tem dokazal, da vse vidi in vse ve?

Dragi nam kmet, vse to je trpel Tvoj Odrešenik voljno. Grozovitne muke so mu prizadale njegove težke rane, težek njegov križ, a večje še so morale biti bolečine v njegovem presvetem srcu, ker je videl in vedel, da mora to vse trpeti popolnoma nedolžen.

Oh pač neskončno dobro je moralno biti to sveto srce, katero je tako ljubilo človeštvo, da je krvavelo za rod bodoči, za prihodnje ljudi!

In položili so ga v grob, a tretji dan je veličastno zopet vstal!

Ljubezen je bila znak Njegovega prekrasnega življenja, iz ljubezni je pritрpel svojo grenko smrt.

Ljudem je zapovedal, naj ljubijo Boga čez vse, a svojega bližnjega pa kakor samega sebe, da naj celo svojim sovražnikom povračajo hudo z dobrim. In kako je bil pravičen, kako neskončno dobroščen! Njegovi tovariši in prijatelji niso bili bogataši in velikaši, temveč navadni ljudje, priprosto ljudstvo. S siromaki in bolniki je imel največ opraviti, dobro vedoč kje je treba največ pomoči. In pri vsem tem je ostal sam popolnoma brez premoženja: „Sin človekov nima niti toliko, kam bi položil svojo glavo!“

Poglejmo si njegove tedajne učence, poglejmo si njegove apostole. Priprosti ribiči so sprekoprnili s svojimi besedami in s svojimi vzgledi, s svojim lepim vedenjem in svojim čistim obnašanjem tedajno do cela izprijetno, nečisto ljudstvo. Siromašno so živeli, a žitje njihovo bilo je čisto.

In njihovi nasledniki? Ali žive ti dandanes tudi tako? Ne, vsakdar od Vas vè, da je med našimi duhovniki mnogo ljulike, a ker hvala Bogu niso v si

duhovniki slabi, ker se nahajajo med njimi tudi poštenjaki, katerim je zares, kot Kristusovim naslednikom za dušni blagor izročenih jim ovčic, radi tega pustimo vsem tudi veselo alelujo, saj je i Kristus govoril, ko je dokončal svojo neizrečeno trpljenje prekrasne besede, polne milobe njegovega blagega srca namreč: „Oče, odpusti njim, ker ne vejo, kaj delajo!“

Tudi mi moramo vsem našim sovražnikom odvestiti, „bratje — postrgajte stari kvas, — obhajamo velikonočno jagne ne v starem kvasu, tudi ne v kvasu hudobije in malopridnosti, ampak v kruhih čistoti in resnici.“

Kmetje, odpustite Vašim sovražnikom, sosedje, ne preganljajte en ovega v kvasu hudobije in malopridnosti, temveč odpustite vsakemu, ako Vas je razžalil, kakor je Kristus odpustil vsem, ki so ga pribili na križ, da, celo za nje poslal vročo svojo molitev tjè gor v nebesa k svojemu neskončnemu Očetu.

Ne preganljajte se en ovega, saj smo vsi otroci enega in istega velikega Očeta tam gori v nebesah, saj je za nas vse, za stare in mlade, bogate in revne trpel njegov nebeški Sin.

Vstajenje njegovo naj nas vse zopet zdeleni, pustimo vso preganjanje, pustimo brezmiselnovražstvo. Pustimo tudi vse brezmiselne mednarodne boje, saj so vsi jeziki, kateri se govorijo na svetu, dani od Boga.

Potem bodo obhajali vstajenje našega Odrešnika tako, kakor je njegov apostol želel: „v kruhih čistosti in resnice“.

Potem bodo spolnili Njegovo presveto voljo, a vsaki od nas popolnoma ve, da On, ki je bil sama ljubezen, nam svojim otrokom nikdar ni slabega želel.

A tedaj pa, ko nas bodejo zvale angeljev trobente iz grobov, da stopimo tje pred Njega, tedaj

bode ta naš nastop, vesela, srečna aleluja, ako smo se ravnali tukaj na zemlji po Njegovi volji.

Spremite za velikonočno pisankó od nas naše najtoplejše želje glaseče se: „Bog daj, da bi bila ta velika ura sodbe, ta težka ura računa, za Vas vsekoga brez izjema enkrat srečna, da bi bila ura bodoče — večne rajske sreče!“

Našim kmetom.

(Dalje.)

Že več kakor iz časa pred tisoči leti, da, iz najstarejših časov, se nam poroča, da se je razdelilo ljudstvo v dva glavna dela, v take, kateri so živeli v deželi, in take, kateri so živeli po mestih.

Odvisni so bili vedno in vedno eden od drugačega. Mestjan od kmeta, kmet od mestjana. Govorili so morda različne jezike, a sosed se je privadil sosedovega jezika, ta tudi njegovega, tako, da sta se lahko in brez truda razumela. Nobenemu ni niti prišlo na misel, da bi svojega soseda sovražil, ker ta govori drugi jezik.

Kar je pripravil kmet, to je seveda moral spraviti tudi v denar, ker so ga k temu silile druge vsakdanje potrebe.

Pridelke svojega truda je prinesel v mesto in mestjan mu jih je odkupil, dal mu je za to denar, ali pa mu jih zamenjal za drugo blago, katero je bilo zopet njemu potrebno. Podpirala sta eden drugačega in to podpiranje je bilo obema koristno.

Tako sta živila na primer na Spodnjem Štajerskem mestjan in kmet vedno v slogi in v miru, čeprav je bil ta Nemec, drugi Slovenec.

A prišlo je vse drugače! Kmet in mestjan sta si zredila sčasoma neko vrsto ljudi, kateri so bili tako rekoč njuni gojenci, katere sta obadvaj redila s svojo krvjo, bile so to pijavke, neusmiljene pijavke kmeta in mestjana, namreč — klerikalci!

No, osemnevna pobožnost je srečno minila. Znorele ste sicer le dve tercijalki, zato pa je mnogo možev zgubilo korajočo, voliti po lastnem prepričanju. Župnik je toraj dosegel svoj namen, a za majhen trud mu je ostalo od tega, kar so ljudje nanosili za misijon nekaj denarja, veliko kuretine, masla, klobas, moke, vina in drugih enakih malenkosti, ki prav dobro denejo močnim želodcem.

Po končanem delu pa misjonarji niso odšli, ampak zachele so po fari in v njeni okolici od hiše do hiše pobirati le za namen, da bi se jim dobro godilo.

Pater Fidelus je prišel h kmetu, ki je junak naše povesti. S smehljajočim obrazom je zrl v lepi vrt in na drevje, česar veje so bile podprtne, da se ne ulomijo pod težo lepega sadja in z zadovoljstvom je tudi gledal na majhno, toda lično in snažno hisico.

Stopivši pred čedno oblečenega in dobro rejenega gospodarja, ga je takoj vprašal, kako je to, da je na njegovem vrtu vse veliko lepše, kakor pri drugih kmetih.

Pobožni kmetič, kateri je misil da pred duhovnikom ne sme imeti nobenih skrivnosti in kateremu je tudi misijon zmesal bistro glavo, povedal je odkritosrčno, odkod izvira njegovo blagostanje.

Menihu so se hipoma zasvetile oči ko črnemu mačku, kadar zagleda v krmi mastno miš. Kmet je videl ta divji pogled. Kar streslo ga je, in nič dobrega ni pričakoval.

Kmet in sreča.

Času primerna pravljica.

(Dalje.)

2.

Nesreča nikoli ne miruje. Vedno se klati po svetu in napravlja povsod žalost in nadloge. Tu iztrga ubogim otročičem skrbnega očeta ali ljubo mater, tam privleče nad bogat kraj strašno nevihto, ki uniči z ledenim zrnjem sadove žuljavih rok, kje drugod povzroči krvav pretep in v sosednjo vas zopet zanesi kužno bolezen. Njej se ne smili nedolžno dete v zibelki, ne krepek mladenič, ne onemogli starček, ni ji žal za lepe cvetlice po vrteh in poljih in ne zdi se ji škoda za prepotrebne poljske pridelke. Ona ne mara veselih obrazov in milih pogledov, njeni oko se raduje samo ob potokih solz.

Tudi veselje našega kmeta jo je jezilo in sklenila je, dobiti ga zopet v svoje kremlje. Ker mu naravnost ni mogla priti do živega, storila je to po ovinkih.

V občini, kjer je prebival naš kmetič, bližale so se volitve. Ker je več volilcev sklenilo, da bode volilo po svojej volji ne pa po farovški komandi, poklical je župnik misjonarje da bi s peklom in hudičem prestrasili neubogljive može ali vsaj s sladkimi besedami pridobili njihove bojazljive žene za »katoliško« stvar, to je za župnika in njegove hinavce.

Klerikalci so imeli že od zdavnaj veliki upliv na kmeta in mestjana in sicer radi tega, ker je bila večina od njih navadno duhovniškega stana, toraj večina od njih, poklicana ljudstvu oznanjevati najsvetješje resnice, namreč resnice presvete vere.

A kdor oznanja sveto vero, ta je namestnik božji in ta uživa seveda spolno pravico veliko čast!

Saj stoji tak duhovnik vsak dan pred oltarjem, saj povžije vsak dan sveto Rešnje Telo in Kri.

A vtepli so se med te prave duhovnike s časom tudi taki, kateri so bili slabi. Ti so pokvarili več dobrih in sicer najbolj s tem, ker so hoteli imeti mestjane in kmete sebi, to je svojemu stanu podložne in radi tega so bili primorani držati skupaj. Nastala je toraj takozvana klerikalna stranka, koje najtoplejša želja je bila vsikdar vladati ne le kmata, temveč tudi mestjana.

Prišli so toraj dolgi, tužni dnevi klerikalne teme, vladajoče skoz več stoletij. Kmet in mestjan se je nista kar od začetka branila, in radi tega je obadva naenkrat oklenila s svojimi verigami!

Toda mestjan, kateremu so bili odprti studenci vede, je začel takoj čutiti, da se je tako rekoč sam ujel, prišli so burni dnevi, v katerih se je začel teh verig braniti. Ko jih je veliko vrsto raztrgal, začel je hiteti k pomoči tudi svojemu sobratu, namreč kmetu, želeči njemu pomagati.

To je bilo seveda proti volji klerikalcev, in radi tega so začeli, da bi jim ostala vsaj vlast nad kmetom, šuntati kmeta proti mestjanu, češ, mestjan dragi kmet ni Tvoj prijatelj, temveč mi, mi klerikalci, samo mi te ljubimo! Kmet tega seveda ni hotel verjeti, a vedeli so si pomagati, rekoč, mestjan te hoče dobiti pod svojo vlasto, glej ga no, on je Tvoj sovražnik, saj govoriti itak tudi drugi je z i k, kakor Ti, saj je druge narodnosti, saj je Nemec, med tem, ko si Ti Slovenec.

Začetek mednarodnega sovraštva se je s tem dosegel.

Misijonar je parkrati pokašjal in se obliznil, potem pa je začel govoriti počasi in z globokim, votlim glasom: »Vidiš, ljubi kristjan, kako velika milost božja te je zadela! Sam neskončno usmiljeni, neskončno dobrotljivi Bog poslal je srečo k tebi, da bi te obdaroval za tvojo pridnost, da bi ti poplačal tvojo pobožnost. O, da bi tebe in tvojih ljudi nikoli ne zapustila milost nebeskega očeta, o, da bi je bili deležni tudi na onem svetu! Kaj pa je sreča na zemlji? Nič, samo nekake prijetne sumje, ki trpijo le kratek čas. Zemeljsko srečo uživa le naše telo. Kaj pa se zgodi s telesom? Človek umrje, in truplo segnije v prah in pepel. Duša, veš ljubi kmet, duša pa živi večno. Zato skrbi vsak pameten človek za dušo bolj kakor za telo. In kako težko je skrbeti za dušo! Spominjam te samo na sveto pismo, ki pravi: »Lože pride velblod (kamela) skozi šivankino uho, nego bogatin v nebesa.« Tudi za tebe predragi kristjan, se bojim, da bode odvrnilo posvetno blago tvoje misli od neskončno pravičnega Boga in te spravilo v večno nesrečo. Lahko je mogoče, da ti ni neskončno modri stvarnik poslal srečo, ampak da ti jo je, ko si bil še velik siromak, postavil sam hudi duh na cesto, da bi te z njeno pomočjo spravil s prave poti, da bi te odvrnil od nebes, da bi te tako pridobil za svoje ognjeno kraljestvo. Zato storis najbolje, če daš srečo meni. Meni, ki sem zelo učen, ne bode mogla škodovati, tebi pa bode gotovo v večno pogubo. Le premisli, če bi bilo pametno, za par veselih ur, katere preživiš

A kmet pa je vendarle sprevidel, da je njegov prejšnji prijatelj mestjan ravnno tako njemu potreben, kakor kmet mestjanu in začel je na resnici klerikalnih besed s polno pravico dvomiti. A klerikalci? Ti so si vedeli zopet pomagati.

Začeli so namreč v najnovejših časih posebno na Spodnjem Štajerskem prigovarjati kmetu tako le: Rekli mu so, veš kaj kmet, pusti mestjana pri mizu, ne prodavaj mu Tvojih pridelkov, ker je Nemec, ne kupuj od njega, ker ni tvoje narodnosti, drži se gesla „svoji k svojim“, in videl bodeš kmalu kako daleč bode prišel mestjan!

Ravno v zadnjih dneh so teh in enakih misli polni vsi klerikalni lističi na Spodnjem Štajerskem.

In radi tega hočemo, kakor smo obljudili o tem spregovoriti par besed, seveda ne mestjanu na ljubo, ne trgovcem, temveč Vam kmetom na ljubo. Saj veste, da smo Vam vendar vsakokrat samo tako sestovali, da smo Vam pustili popolnoma prosto voljo, da smo Vam vsakokrat pustili na razpolago ravnati po svoji lastni volji, po svojem lastnem prepričanju!

Kako neumna, kako Vam kmetom nevarna je hujskarija kmeta proti mestjanu, v tem oziru bode kmalu vsaki od Vas sam sprevidel. Kdor ima volje, kdor prideluje deželne pridelke, ta jih mora tudi prodati, ker navadno ne porabi vseh samo za se. Prodati pa jih ne more doma med sosedi, ker ti jih tudi pridelujejo, mora jih prodati takim ljudem, kateri sandi takih pridelkov nimajo. In to so mestjani, to so šiljal govci v trgih, da celo tudi v vaseh. Ta trgovec, trajni ta mestjan prevzame za kmeta neko delo, ker nje odvzame za denar pridelke, katere zopet potenti! A sam porabi ali pa, katere pošlje v druge kraje. ati!! za to delo dobi s svojim dobičkom nekako plakusi je potem to popolnoma umestno, saj se na svčanplača za vsako delo.

Zdaj pa kličejo kaplančeki, sploh klerikalci, kmet ne prodaj svojih pridelkov mestjanu, samo radi tega,

na zemlji, na večne čase v peklenškem žveplu goreti. Tudi moraš premisliti, da te čaka v večnem raju tem večje plačilo, če se sam odpoveš posvetni sreči, katero moraš itak v kratkem morabiti še danes zapustiti, ker človek ne ve, kedaj pride po njega britka smrt, ker nikomur ni znano, katero minuto ga bode peljal angelj varuh pred sodni stol onega, ki vse dobro plačuje, vse hudo pa z večnim pogubljenjem kaznuje. Vprašam te toraj kot božji namestnik: ali želiš večno veselje in dati Srečo meni, ali pa hočeš Srečo obdržati in se s tem pogubiti?«

Kmet se malo zamisli in reče: »Pa naj bo v božjem imenu! ter gre v hišico po Srečo. Menih je komaj smeh zadrževal in s trepetajočim glasom zaklical za kmetom: »Blagot, človek, tvoja vera je velika, in plačilo za njo ne izostane!«

Ko je kmet Srečo pripeljal, ostrmel je menih, omamljen od njene lepote. Pa hitro se je zdramil, jo prijel za roko in se z besedami »Z Bogom!« poslovil od kmeta. Med vratmi se je Sreča obrnila v svojega prejšnjega gospodarja žalostno pogledala, kakor bi mu hotela nekaj hudega očitati.

V kmetovo srce pa se je takoj naselila žalost. Žena je celo britko jokala. Začela je moža zbadati, zakaj je dal Srečo iz hiše, namesto da bi jo samo posodil. Mož, katerega sta pekoča vest in kes, že zelo razburila, postal je hud, beseda je dala besedo, njim so prišle na pomoč pesti in tako je nastal v nekdaj mirni koči prvi prepir in pretep.

Dalje prihodnjič.

ker so Nemci, le drži se gesla svoji k svojim, ker bodeš s tem mestjana ugonobil, ali pa vsaj kako občutljivo poškodoval, tvojo narodnost pa — povzdignil. Dragi mi kmet, pa ni res! Mestjana ne bodeš poškodoval, pač pa bodeš poškodoval prav izdatno samega sebe. Saj poznamo tisto geslo svoji k svojim, saj vemo, kako je pred kratkim ravnal neki slovenski milijonar. Kmečke groše kaj rad pobira za svojo moko, žito pa, katero za to moko rabi, naročuje od židov na Ogrskem! To je svoji k svojim. Ako toraj ne prodaš dragi mi poljedelec, dragi mi kmet tvojih pridelkov mestjanuu, trgovcu itd. ako je hočeš pa vendar prodati, potem moraš delo, katero je do sedaj — seve proti malemu plačilo — izvrševal drugi za Tebe, izvršiti sam! S tem da se Ti da priložnost prodati Tvoje pridelke v bližnjem mestu, v trgu, ali pa morda celo že v domači vasi, prihraniš si sam mnogo potov, in lahko opraviš med tem časom drugo delo, lahko si priskrbiš druge pridelke.

Grozovitna je bedarija klerikalcev, ako ti pridigujejo, češ, le ne oddaj mestjanu ali pa trgovcu Tvojih pridelkov, in videl bodeš, da ga s tem ugonobiš. V zadnjih klerikalnih listih se piše na primer, naj kmetje ne prinesejo v mesto zelenjave in drugega in videli bodejo, da bodejo mestjani s tem zdatno obškodovani. Evo ti, dragi mi kmet, ravno nasprotni dokaz! V mesto Ptuj so pripeljali pred par leti scogrski kmetje več vozov zelja, luka, sploh poljskih Boga pridelkov in so prodajali te pridelke, kateri so bili o izvrstni in jako dobri na ptujskem mestnem šeniku po bolj nizki ceni, kakor je to kmetom v ptujskih okolicih mogoče. Mestjani so dobili toraj izvrstne delke po nizki ceni, a kmetje iz ptujske okolice svojih niso mogli nikakor prodati. A glejte, kaj a vsi ljub ukenilo mesto?

Uvidevši, da je mestjan in kmet živel do sedaj vedno v najboljšem prijatelstvu, je določilo mesto Ptuj, da Ogri ne smejo pripeljati več svojih pridelkov v Ptuj, čeprav so njihovi omenjeni pridelki boljši in cenejši, kakor pridelki kmetov v ptujski okolici, češ, ako pride kmet iz te okolice v Ptuj kupuvat druga zega blaga, potem je tudi treba, da se mu odkupije njegovi pridelki, čeprav bi te pridelke dali drugi kraji, in sicer boljše in cenejše.

Tako je tudi prav! Kmet in mestjan naj delata skupaj, ker je vedno resnično, da roka roko umiva!

Dragi kmet, ali ti je tvoje pridelke kedaj že farovž odkupil? Ne, odnesel ti jih je že, toda — navadno zastonj.

Kmetje v celjski okolici, kdo pa plačuje hmelj najbolje?

Povsod se lahko doprinese dokaz, da je omenjena hujskaria od klerikalne strani neumestna, da je za kmeta nevarna, nikakor pa ne za mestjana, kateri si lahko svoje potrebe, posebno pri sedajnih modernih prometih naroči iz daljnih drugih krajev in sicer ceneje, kakor mu jih prodaje naš kmet.

Povsod, povsod se lahko dokaže, da to hujskario povzročajo samo klerikalni hujščaki, ker hočejo

potem sami v kalni vodi ribiti, seve za svoj, nikdar polni pregloboki farški žep!

Kdor je tako nespameten, da tega ne uvidi, ta je še pač v klerikalni temi, Bog daj da bi mu prisvetila kmalu jasna naprednjaška zvezda.

Našim naročnikom.

Uredništvo in upravljeni „Štajerca“ želi vsem svojim vrlim naprednim kmetom in naročnikom prav veselo in srečno alelujo!

Spodnje-štajerske novice.

Goljufija. Bivši ulanski enoletni prostovolec v 8. ulanskem polku, Robert Blašič iz Ptuja je načrival na Dunaju nad 200 tisoč kron dolga in je sedaj s svojo ljubico, neko Kastner, pobegnil. Načrbal je večinoma krčmarje in trgovce, ter jim je načrival, da ima od očeta pričakovati velika posestva v Ptiju in na Hrvaškem. Njegovi glavni upniki bili so že v Ptiju, da se prepričajo o istini Blašičevih načrtev, a tukaj so zvedli, da jih je ogoljufal. Blašič je tudi ponaredil podpise nekega ptujskega notarja in večjega posestnika v ptujski okolici ter se mu je tako posrečilo, to visoko goljufijo izvršiti.

Pazite pri streljanju. Znana vam je vsem navada, da se o veliki noči navadno strelja iz topičev, iz pištol in tako dalje, na čast našemu Odrešeniku in njegovemu vstajenju. Kmetje pazite, da se pri tem streljanju ne bode zgodila kaka nesreča. Deca in nedorasli fantiči nimajo pri streljanju ničesar opraviti, toraj proč ž njimi od takega posla!

O Ptju piše zadnji „Fihpos“, da je za kmete nevarno mesto, ker se baje pripravlja v njem največ strupa, namreč žganja. Kmetje, vprašajte enkrat „Fihposa“, v kojem posestvu je največ fabrik za — spiritus. Ako ne bode po svoji navadi lagal, vam mora povedati, da jih je največ v rokah bogatih duhovnikov, menihov in škofov. Ali jih hočeš vedeti, „Fihpos“?

Ogenj. Dne 22. marca t. l. nastal je pri posestniku Valentinu Pohorcu v Dobrovčih na nedognani način ogenj, kateri je posestvo Pohorčeve z krmo in nekimi poljedeljskimi orodji vred uničil. Škoda znaša 2260 kron, a zavarovalna vsota samo 1600 kron.

Dete v ognju. Dne 16. marca t. l. napravila je 10letna Ana Vimer, hčerka vdove Katarine Vimer pri Sv. Lovrencu na ognjišču ogenj, da bi si neko jed pogrela. Pri tem je pa tako neprevidno delala, da se je njena obleka užgala ter se deklica po celem životu hudo ožgala. Njene matere, katera ima štiri malih otrok ni bilo doma, ter je šele po tej nesreči prišla od zunanjih opravkov.

Tatvina. Dne 17. marca tega leta so tatovi ulomili v sobo opekarja Butolija v opekarnici gosp. Matzuna v Ragoznicu pri Ptuju. Tatovi so iz zaprtega kovčeka (koferja) Butolija okrali znesek 10 kron ter več obleke in drugih reči. Sumi se, da so to tatvino

izvršili trije laški delavci, ker so ob enem tudi izginali tri delavske knjige dotičnih delavcev, še bolj pa, ker so vsi trije omenjeni isti dan iz Ptuja odišli.

C. kr. okrajni sodniji izročili so Jurija Wigerja in Leopolda Peteka iz mestnega in Drsteljskega vrha, ker sta v preteklem letu neko potupočo družino (moža in ženo), katera je prenočevala na škednju posetnika Potočnika ob polnoči z nožem hotela napasti. Ob enem sta hotela tudi ženo posiliti. Napadena sta začela kričati, na kar sta omenjena zločinca zbežala. Ker pa jih niso poznali, se je še le sedaj posrečilo njiju dobiti in zapreti. — Dalje so zaprli znanega nevarnega tata Jožefa Gomza iz Grajenskega vrha, ker je Jakobu Kolariču iz istega kraja žugal z ubojjem. — Lorenc Felnoga, viničar v Janževem vrhu je svojo ženo nečloveško pretepel, in ji žugal, da jo ubije. Tudi njega so ptujski sodniji izročili. •

Dopisi.

Črešnice pri Konjicah. Ogrizek pa šola. Blagovolite gospod urednik, k zadnjemu dopisu v 5. številki sledče v pojasnenje dostaviti: Ko je prečastiti gospod dekan in kanonik dr. L. G. koncem mesca avgusta 1902 tukaj skušnjo iz krščanskega nauka imel, me je obiskovaje prijazno vprašal, kaj zahtevam, da od vsega prepira z župnikom Ogrizekom opustim i. t. d. Tedaj odgovorim: Ako g. župnik vse obrekovanje čez me na prižnici, pri sejah krajnega šolskega sveta, v spovednici in sploh pri vseh prilikah „ravno tam prekliče“; to pa tem bolj, ker on vkljub svojemu preklicu pri sodniji „znotvega“ pisano in rečeno vse naprej trdi in širi! — najbujše pa še od tistih, štirih silovitih prič“!! od katerih dosedaj ni nobene imenoval! ki bi vse njegove najostudnejše izraze čez me „potrjevale“! da mi resnično ljudje taka imena od vseh strani dajejo, katere pa me je groza ponavljati i. t. d. „nazaj vzame in vsemu temu konec napravi“!! — To pa zopet tembolj, ker že Ogrizeka predobro poznam, temveč sem mu pri sodniji prizanesel, tem nevarnejši je pozneje postal!! Vse drugo zadoščenje mu pregledam in prizanesem. — Nato reče veleučeni gospod dekan in doktor: „To pa Ogrizek ne bo hotel storiti!“ Potem takem bi se bil moral jaz „brezpočojno na milost in nemilost“ udati, ničesar zahtevati, vse krivice voljno pretrpeti, se nobenih časnikov v pomoč posluževati! četudi nimam prižnice i. t. d. na razpolago, in tako Ogrizeku še večji „pogum“ napraviti, kakor si ga je pozneje resnično dovolil! kajti pouk i. t. d., katerega Ogrizek od svoje višje strani dobi, bere samo on in nihče drugi, zato vse obrne! ter se strese po pregovoru kot — — le edini časnik, ga nekoliko ukroti. In pri tem je pogovor ostal. Dasitidi pa župnik ni ene besede preklical, sem jaz vendar na iskreno željo dekanovo vse v miru pustil in se nikjer več zagovarjal! Nasprotno pa Ogrizek, ki je svojemu predpostavljenemu gospodu na hudo zagroženje „sveto obljudil“, ako se mu za zdaj še prizanese, hoče zanaprej mirovati!! i. t. d., je čez dva tedna, dne 14. septembra 1902, že tako na prižnici

začel čez me udrihati ter moje opravičenje! tožbe imenovati, kakor sem že zadnjič omenil, da je moja gospa od same jeze! in sramote! iz cerkve zbežala! da so ljudje kar strme gledali. Potem pa si še Ogrizek predzrne tirjati: jaz in moja gospa morava v cerkev priti in med otroci ravno pod prižnico stati in vse to „obračanje“ poslušati. Pa tudi na to obrekovanje sem podpisani na dekanovo gorko željo še zmirom potrpel! — Na to pa se Ogrizek ojači ter začne v treh časnikih „Slovencu“, „Gospodarju“ in „Naš Domu“ po meni klestiti. A kako hudo se je spekel in osramotil! Skrajna sem bil iz teh časnikov zbiral, a konečno moram vendar v tem oziru taktnost priznati (morebiti je bil poziv od zgoraj), da je „Slov. Gospodar“ Ogrizeku dne 25. septembra, „Naš Dom“ pa 25. oktobra dobesedno takole odgovoril: „Črešnice. O tej stvari nič! — Sicer pa bi nas Vaš dopis spravil v „kajho“, po kateri prav nimamo nobenega hrenjenja.“ Iz tega sledi, koliko termoglavega in nerodnega je moral Ogrizek načekati. Ker se tedaj na ta način ni mogel jeze znebiti, je še stem poskusil, da je meseca novembra in decembra že zopet šolske ure „štrajkal“, to je, jih izpuščal, na prižnici pa vsako nedeljo ponavljal: „Dokler se razmere ne spremenijo“, to se reče, dokler mene Ogrizekove tožbe od tukaj ne izpodijo, „ne morem iti v šolo“!! A Ogrizek je ravno tako, kakor po leti še pred Božičem na polvelje od zgoraj! — zopet rad prišel v šolo, dasitidi sem jaz še vedno bil tukaj. Zraven tega je pošiljal eno pritožbo za drugo na Gradec, kar mu je krajni šolski svet vedno moral podpisati, ter stem le njegovo svojevoljo gojiti, mene s podpisi pa tožiti! A vse to ni nič pomagalo. Ogrizek začne obupavati!! Pa prezviti Mihamuka, še eno si domislji, ter poskusiti svojo srečo dne 21. januvarja pri izpraševanju krščanskega nauka, kakor že znano. Tukaj pa si naj očetje dobro zapomnijo, da oni niso nikakor sposobni, čez učitelja soditi, kajti če bi on postavo celo preziraje, šolske zamunde ne izkazoval, ter bi otroci samo doma pasli in delali, potem bi učitelja hvalili, častili ter ga med zvezde kovali! če tudi bi otroci ničesar ne znali, kakor tudi njih štariši ne, za kar se ja nihče ne zmeni! Ko hitro pa starši po dolgem opominovanju vsaj enkrat 2 kroni kazni dobijo, in naj bi njih otroci še toliko se naučili, vedli in znali, vsaj o tem nihče ne ve in se prepričati ne more, a gorje pa potem učitelju! Le ena prilika, le en vodja ali aranžer. Ogrizek se naj prikaže in vsi vdarijo po izobražitelju njih mladine!! — G. Ogrizek pa si naj zapomni: „To je znak njegove krščanske ljubezni, ki je nevedno ljudstvo zavozil ter toliko zla učinil“!! — Dočim je Ogrizek vnovič pogorel, je po drugi strani istim starišem mnogo škodoval, katerih otroke, pri 20, sem podpisani le iz dobre, proste volje učil, ki so v druge „sosedne, večrazredne šole všolani“! — pa so zaradi „poldnevnega“ pouka raji semkaj hodili in nekoliko bliže imeli, a bili so potem odpravljeni ter v svoje šole pozvani, ker so se njih stariši dali zapeljati k izreku: nehvaležnost je placiло sveta. Nekteri pa so vse tožbe čez me „prekli-

čali“! ter so njih otroci zopet tukaj ostali. Konečno, ko sem šel 21. februvara t. l. z dvema učencema k lokalnemu ali občnemu vodnjaku po vodo, ki leži sicer na farovški zemlji, a je vsled pogovora vsem dovoljen, ter si ogledujemo, kako je župnik vodnjak z „deskami in žeblji pribil“! da bi ja nihče vode ne — vkrat!! — tudi ne tisti, ki so vodnjak na svoje lastne stroške stavili i. t. d. Zdajci prileti Ogrizek, kakor razdražen sršen, ter kriči nad nami: „Marš domu“!! A jaz mu zavrnem: „Te besede Vam prepovem, tako se reče psu, ne pa ljudem“!! Na to me je petkrat z vso močjo proč potisnil, a jaz sem se držal svetega pisma: „Če me vdariš na eno stran, podržim ti še drugo.“ — In tako smo odišli žejni brez vode. Ta drugi poprej vsem dovoljeni vodnjak pa je od tistega časa zabit in obstražen, da ja nihče iz njega „starine“! odnesti ne more. To je očiten dokaz, da tudi Ogrizek te čudne vode „ne potrebuje“, kakor le za časa perila, ker mu voda iz njegovega prvega vodnjaka celo v kuhinjo teče. Ko so pred 30 leti sosedje na dovoljenje tedajnega župnika Černuša na farovški zemlji ta drugi vodnjak zase stavili, niso odločno zahtevali „kontrakta“, ker so se na — duhovsko besedo zanesli! — o pa hudo, hudo so se varali in ožgali!! A kesanje je sedaj prepozno, Ogrizek se ne usmili nikogar in pusti vodo raji „zabit smrdati“!! nego jo ljudem privoščiti! Kristus je rekел: Za vsako kupico vode, ki jo podeliš žejnemu siromaku, boš imel plačilo v nebesih. A kaki vzgled nam daje „duhovnik Ogrizek“!! Lahko, da se bo enkrat njegovo truplo v vodi kopalo, no takrat bi je pač zadosta imel! Bog mu požegnaj!

Janez Adamič, šolovododja.

Iz Ruš: (Vzorni katehet in pedagog!) Naš gospod kaplan ima to slabo lastnost, da je včasih v šoli jako razburjen, ter v takih slučajih nad šolsko mladino kar grmi. Med tem gromenjem pa tudi treska. Tako je bilo pred par tedni, ko je v 3. razredu naše šole divjal kakor besen ter kričal: „vi v tretjem razredu ste sami hudiči!“ (Lastne njegove besede!) Učenca Kosmač-a je z besedami „ti ferdama kosmata duša“ vrgel daleč čez več klopi in kaj lahko bi se dotični fantič telesno prav nevarno poškodoval, pa le sreča je, da se mu ni kaj bolj znatnega pripetilo. Mi vprašamo, ali se spodobi duhovniku nasproti šolski mladini s takimi kletvami izražati, ja, celo dušo nedolžnega otroka prekleti. Kje se je učil dotični gosp. kaplan vzgojeslovja? Sploh naj bode tukaj rečeno, da imamo Rušanci to smolo, da dobimo večinoma take ljudi za kaplane, ki se ne znajo prav po svojem stanu ravnati in imajo to ali ono neodpustljivo napako, nekateri pa jih še celo več. Resnično je sicer, da sedajni gosp. kaplan ni najslabši od teh, kar smo si jih zadnja leta skusili, vendar bi zamogel biti boljši, kakor je. Reči, kakoršne so se godile pred 2 letoma in še poprej na Smolniku, se najbrže ne bodo več ponavljale, in ako bi se, bodemo to nemudoma priobčili na ta ali drugi način. Veliko je tudi na gosp. fajmoštru ležeče —

on je siromaček tako dobro v svojem postopanju proti kaplanom kakor drugod. Hm, hm!

Iz moje popotne torbice ali kdo je kriv, da vera peša. Prvo postno nedeljo sam prišel po opravkih v neko dobro mi znano vas pesniške doline. Kot kristjan sem se podal tudi v cerkev, da bi izpolnil svoje dolžnosti do Boga. Bila je ravno pridiga. Pa kako sem se začudil, ko sem slišal namesto besede božje, klerikalen govor proti naprednim časopisom in proti tistim, ki med ljudstvom razširjajo poštene spise. Od navdušenja do klerikalnih pijavk je bil g. župnik rudeč kakor kuhan rak, in z glasnimi besedami je javkal, da razširja „gospoda“, časopise in knjige, ki jemljejo ljudstvu zadnjo trohico vere iz src. Menil je tudi tebe, dragi „Stajerc“. Pa če bi bil g. pridigar gledal v obraze razsodnih ljudi in ne samo proti zadnjem delu cerkve, bi bil spoznal, kako se smehljajo njegovim besedam, ker vejo, da se v našem cesarstvu ne smejo izdajati knjige in časniki, ki so proti veri in da je v ti fari postal ljudstvo že tedaj „bogaboječe“, ko še ni nobeden kmet bral naprednih listov. Sploh pa je daleč na okrog znano, kaj je tamšnje prebivalce spravilo ob vero. Tudi g. župnik ve prav dobro, da so iztrgali iz src njegovih faranov vero nek mlad zaljubljen fajmošter, njegova ljubica in še neka druga farovška priateljica. Ali g. župnik morabiti tudi to ne zatira vere, če kakšen kaplanček na prižnici ponuja klofute in zaušnice ljudem, ki pozdravlja z besedami „Dober dan!“ Se ne spominjate več na pridigo vašega pomagača? Boljše bi bilo, da bi ta gospod namesto hujskanja ljudij, mladini v šoli katekizem tako razlagal, da ne bi imel samo jezik opravka, ampak da bi se tudi srce blažilo. Prepričan sem, da bi potem vera ne pešala. Ali ni res g. urednik? Govoril sem z več farani čez to in reči moram, da se takšna farovška muzika nikomur ne dopade. Zato ne bo nič čudnega, če bodejo nekega dne tudi ljudje zagodli zelo močen „tuš“.

Resnicoljub.

Iz Kotel na Koroškem. Ljubi „Stajerc“ naznameniti, da smo z velikim veseljem sprejeli popravek. Saj je neovržena resnica, da vsak, kateri se kaj pregreši rad popravi, ako mu je le mogoče. Pa kaj mu pomaga, ker je po smrti grivinga prepozna. — Mi kmetje, že vemo, kaj je res in kaj je laž! Seveda zdaj bo rad sedel v spovednici, ker je že vreme topnejše. Mi kmetje pa ne moremo po sencah sedeti, ako hočemo kaj imeti. Tudi mi smo po zimi sedeli pri peči, sedaj pa moramo voličke napreči in po njivah trdo brazdo vleči. Župniku tega ni treba, on sedi in smodke (cigare) kadi. — Prosim, da pride to na dan, drugače bo nas fermiane sram! — Z Bogom! Sprejmi srčni pozdrav ljubi „Stajerc“ od tvojih kotelskih kmetov. (Opomba uredništva: To le dopis, podpisani od poštenjakov. „Mi kmetje že vemo, kaj je res in kaj laž!“ Tako se piše iz Kotel na Koroškem! Gospod župnik, kdo je lagal? „Stajerc“, kmetje, ali pa župnik?

Iz Moravec. O jej! O jej! Kako te je nemilo dirnelo, tebe lažljivi dopisnik lažljivega „Slovenskega

Gospodarja“ v predzadnji številki, ko sem te malo počhal. No sedaj te budem spet enomalo, čeravno na take čenče ni vredno odgovarjati, ker to ni nikak dopis in sploh taka bedarija spada v kak neslan humorističen list kot podlistek in sicer pa vendar vsi spadate v zavod za umobolne v Feldhof. Pa za zdaj še malo počakajte, ker so zelo slabe ceste, posebno po Moravcih. Vidva se nista čisto nič nikomur prikupila s tem, da udrihata po uglednih možakih naše fare, kateri niti niso naročniki „Štajerca“ in se sploh nič ne brigajo za bedarije takih neumnežev še mokrih za ušesi in njih pomočnikov kateri tudi niso dosti vredni, čeravno so sedaj najboljši dopisniki „Laži Gospodarja“ in pa „Laž Doma“. Strašno ste pametni ker držite tistega za naprednega kmeta, kateri je ud vseh znanih denarnih zavodov — hvala lepa za tak napredek! Kar se pa tiče sadje- vino- in živinoreje, ter zboljšanja travnikov so nekateri drugi tukajšnji posniki, ravno toliko, ako ne več, kakor Lovro Slana, kateri za občni napredek poljedelstva dosedaj še tudi ni storil nič drugač, kakor da bere s klerikalnim maslom umazano „Domovino“. Malonedeljski kmetje ne moremo graških časopisov brati, ker so za nas predragi, kakor vi, kateri se za narodne velikaše računite, sicer pa ste pritlikovci, kateri ne znate drugač, kakor celo faro obrekovati. Meni se predbaciva, da blatim vero, duhovščino in misjon, kar je spet ostudna laž, ker vere in tudi duhovščine nimam vzroka blatiti, misijona pa spet nisem mogel, ker ga nisem jaz in nihče iz moje hiše videl ni ali pa kakor so mi drugi povedali, res ni bil dosti vreden in istodobni dopis v „Štajercu“ sicer ni bil od mene pisan, a bil je popolnoma opravičen in resničen. Dalje prihodnjič, ako še katerega kaj srbi. Sr. . i.

Od Male Nedelje. Dragi „Štajerc“! Smiliš se mi, ker se hudo za tebe pripravlja. Kmalu pride najhujše gorje čez tebe! Tam nekje v Moravskem vrhu, kjer je blizu naseljen nekši kranjski rešetar, zdaj veletržec, se je porobil pred nekim časom hud gospod, kateri bode tebe dragi „Štajerc“, ko bode enkrat strog sodnik, na smrt obsodil. Če je mogoče kaj hujšega misliti! No seveda to bode le še tedaj, sedaj še ni treba imeti zaraditega neizmernega straha, ker prihodnji gospod sodnik še sedaj na juridični fakulteti v gostilni g. R. študira, kateri frakelj je boljši, tedaj pač hoče nekaj od medicine tudi vedeti. Ker se pa človek enega posla lahko naveliča, ljubi tudi spremembo in gre v Ptuj k tistemu imenitnemu dohtarju Brumenu, kateri je že kmetom v ptujskem okraju predobro znan, se učit, kako treba kmetom pomagati. Škoda za očeta, kateri je sicer pošten rokodelc, da daje svoj težko prislužen denar za take namene svojega sina. Dosti bolje bi bilo, da bi ga nekdaj dal kovačije učit, ker to bi manje stalo in sedaj bi imel pri sosedu zraven dober zasluzek. Da po mesu rad hlasta, katerega kovač plača s svojimi trdo zasluzenimi krajarji je pokazal lani na dan Vseh Svetnikov v g. R. pri Mali Nedelji. Ta gospod jurist če zasluži sploh to ime že sedaj, je posebno hud na „Štajerca“ in seveda tudi na kmetske, kateri ga berejo,

pa vendar ga sam rad tudi bere, ker mu ga mora Jureš vsako nedeljo, kadar izide prinesi. Zaradi tega ga je menda tudi pri dopisih v „Gospodarja“ in „Laž Dom“ izpustil. Pa vendar se tega gospodeka vroča želja izražena v „Laž Domu“ še po mislih tukajšnjih kmetov dolgo ne bode uresničila, da bi v našo faro „Štajerc“ ne zahajal, ker redka je hiša, kjer bi ne bili na „Štajerca“ naročeni, ker so ljudje spoznali, kako izvrsten list je to in še zelo po ceni. In to je tudi prav in dosti bolje kakor to, ko omenjeni gospodek študira, kako bi se dalo najhitreje na tisti klin one nebeške lestvice splezati na katerem že sedi en gospod v Ljutomeru z enakim krstnim imenom, kateri rad cigarete kadi za kmetski denar. Samo to pač povem, ti Karlek, bit bodeš še pred s pasjim bičem, ko bodeš enkrat* v praksi kmetskega zatiranja, kakor oni veliki mož v Ljutomeru.

Razne stvari.

Kmetje, sodite sami! „Fihpos“ piše: „Štajerc“ pripoveduje tudi, kako so morali kmetje nekdaj škofom, plemenitnikom, grofom in baronom hoditi v roboto delat. Res je to, res je tudi, da je marsik je gospodska ž njimi takrat zelo, zelo trdo ravnala, a v obče se je takrat kmetom boljše godilo ko dandane.“ — „Fihpos“ si toraj želi tiste „blažene“ čase nazaj, „Fihpos“ hoče za kmete zopet roboto nazaj! Kmetje, sodite sami! Roboto so povzročili samo klerikalci in sedaj piše tudi klerikalno mariborsko glasilo, „da se je takrat kmetom boljše godilo ko dandane“. Res je, da se kmetu dandanes nikak predobro ne godi, res je, da ima več placič, kak je treba, a res je tudi, da so sedajne kmečke ramere veliko boljše, kakor so bile poprej! Zakaj pa se je trudilo tisoče in tisoče možov, da so odpravili roboto, v katerej je takorekoč bil kmet malone suženj grofov in bogatih kloštrov? Toraj pa klerikalci gledite, da boste spravili zopet roboto nazaj — potem se bode kmetom — „boljše godilo“!

Deželni zbor štajerski bode zboroval v Gradcu od 16. do 18. aprila t. l., toraj tri dni. Radovedni smo, kako bodejo delovali sedanji poslanci.

Papež in Vencelska posojilnica v Pragi. Pred nekaj dnevi prišel je neki odbornik posojilnice sv. Vencelna v pragi na Dunaj k papeževemu zastopniku Talianu pomoči za pogorelo posojilnico sv. Vencelna prosit. Proseči odbornik dobil je na svojo prošnjo odgovor, da niti papež, niti njegov dunajski zastopnik ne more pomagati. Sv. oče je o stališču posojilnice sv. Vencelna dobro podučen, a pomagati n more, ker sam živi od podpor. Moralična podpora se bode tej posojilnici že dodelila. S tem odgovorom se je po sreči odbornik zopet vrnil v Prago. Iz tega vzroka tudi cesarja pomoči ne grejo prosit, kar so bili namenjeni. — Papež nima pravega veselja posojilnici sv. Vencelna pomagati.

Steklega psa pojedli. Iz Prage se poroča. V neki tamošnji občini klatil se je pred nekaj dnevi

stekel pes okoli, kateri je več drugih psov ugrizel, na kar so ga ubili in v bližnjem gozdu zakopali. Tamošnji občinski predstojnik naznani je ta slučaj okrajnemu glavarstvu, na kar se je okrajni živino-zdravnik podal v dotedno občino, da truplo psa preiše. Ko pridejo v gozd do mesta, kjer je bil pes zakopan, našli so prazno jamo, ter zemljo odkopano. Po dalnjem iskanju našli so v bližini zapuščeno cigansko ležišče in kosti pečenega psa, katerega so cigani izkopali, spekli in pojedli. So morali biti že hudo lačni.

Raje tepen, kakor zaprt. Neki učitelj pripoveduje sledeče: „Nekega dečka sem zaradi nemira v šoli obsodil, da bo po dokončanem pouku moral v šoli ostati za kazen. Ta kazen ga je pa močno zadela, ker je bil vajen, da se je vsaki dan po šoli peljal s stariši v kopališče. Ko sem ga potem zaprl, ostal sem pri njem v šoli. Deček me je tako neprestano ganljivo gledal, da se mi je začel smiliti. Vprašam ga, ali mogoče kaj želi, in on me vpraša, ako bi se ne dala ta kazen spremeniti, da bi ga raje natepel in potem spustil. Začuden ga vprašam, zakaj si kaj takega želi in mu razložim, da je vendar to mileja kazen, ako ga po nauku v šoli dalje podržim, kakor pa da ga pretepm. Deček pa pravi na to, da mu je veliko bolje, če ga pretepm, ker to traja samo malo časa, kakor da bi ga zapiral. Deček se mi je tako smilil, da sem ga spustil brez vsake kazni domu.“

Nekaj o spanju. Kako nam je spati? Prvič kolikor mogoče dobro! Tudi globoko je treba spati! A ne pregloboko! Tudi ne tako globoko, da bi se ne idili več. Ne smemo pa spati ne na sprehodu, ne d vožnjo na kolesu, ne pri igranju s kartami ali v hribolastvu, temuč paziti moramo, da spimo le v postelji ali na kaki zofi. Tudi v gledališčih ali v pisarnah se dobro spi. Mnoge važnosti je, kako ležimo med spanjem: Kdor ima noge na stolu in glavo na tleh, kdor sedi in se s trebuhom na mizo opira ter mu pri tem roke in noge k tlon silijo, ali kdor stoji na kaki kosti, ne spi nikdar dobro. Ljudje, ki ne morejo spati, tudi ne spijo dobro. Toraj varujte se, da boste zamogli spati, kajti to je velika dobrota! Kdor pa ne more spati, naj počaka, da bo dobil spanec in videl bo, kako dobro bo spal! Ležišče mora biti vedno ugodno, črepinje, malta, šipe, premog ali kako trdo orodje ne sme biti v postelji. Golazen se mora zatirati, pa če je že, je vedno bolje ena bolha, ko tri stenice. Ako postanejo odeja in rjuhe vsled predolge uporabe že trde, je dobro, ako se z novimi nadomestijo. Tanjka odeja v hudi zimi in v nezakurjenih sobah ni priporočljiva. Po leti naj se močno kuri samo v slabem vremenu, sicer bi bilo prevroče. Kdor dalje hoče dobro spati, ne sme puštit, da bi mu v spalnici muziko igrali, krogljali ali čevlje zbijali. Med spanjem ne smemo ne jesti, ne piti, najmanj pa kavo ali težko prebavlje jedi. Kdor je navajen v postelji čitati, naj to storí vedno pred, a nikdar med spanjem, sicer bi imel vznemirljive sanje. Prav sitno je smrčenje, ker moti

sospalce, ali sosedje, ki jih ločijo vrata ali samo tanjka stena. Zato mora vsakdo, ki opazi, da smrči, se takoj zbuditi in še le tedaj zaspati, ko ne smrči več.

Konjsko moč imenujemo tisto moč, ki je v stanu 75 kg v eni sekundi meter visoko vzdigniti, to je enako 75 kilogrammetrom, med tem, ko je konj v istini kos samo 30 kilogrammetrom. Kako se to razlagá? Pojem o konjski moči je upeljal James Watt, iznajditelj parnega stroja in sicer je prišel na sledeči način do naprave mere: Prvega njegovih strojev poskusili so v Witbrendu na Angleškem pri neki seljanici za vodo, kar so do takrat edino s konji delali. Dotični tovarnar je pa hotel imeti zelo deluječ stroj in je vsled tega določil od konjev nasesano množino vode na ta način, da je pustil močnega konja do najskrajne utrujenosti 8 ur, ga z bičem priganjajoč, delati. Na ta način mu je bilo mogoče, precejšnjo množino vode, 2,000.000 kg nasesati. Na eno sekundo pride po tej meri 75 kilogrammetrov in to velja sedaj za določbo „konjske moči“.

Gospodarske stvari.

Jabelčni tončič. Kaka nevolja nas prešine, ako se nam vsuje iz prerezenega lepega jabelka ali namizne hruške grda črvojedina! Če je med kupljenim namiznim sadjem mnogo takih uničenih in neslastnih komadov odslovimo prekupca ali sadjarja, od ktere smo jih dobili. Črvivost pri jabelkah in hruškah proizvraćuje gosenica majhnega sivorujavega metulja, kteri leta od konca meseca velikega travna do prvih dñij meseca malega srpanja in ki polaga svoja jajčica posamezno na mlade plodove. Najrajši stori to ondi, kjer se plod dotika kakega drugega plodú. Gosenčica, ki se je izmotala iz jajčica, zavrta se v rastoči sad in se žroc pomicé proti peškišu, kjer pokonča seme Dorasli rudečasti črviček zapusti časih sad že na drevesu in se spusti po tanki niti navzdol, da jo popiha v razpokline in špranje dresne skorje v mah ali v druga skrivališča. Njegovi rovi v sadu in peškišu so napolnjeni z gnušno črvojedino — goseničjim blatom. Mnogo plodov popada, ko jim je peškiš uničeno, z gosenico vred pred določenim časom z drevja. Ko so izlezle iz ploda poiščajo si na deblu kako varno zavetje. Nekaj sadja pa na videz vendar dozori in se spravi s črviči vred v sadne shrambe in kleti. Gosenice, ki prilezejo tu iz sadja, poskrijejo se v slami v špranjah med deskami itd. Da se obvarujejo zimskega mraza, naredé si nekako gnezdice iz preje v ktem se pa še le spomladi zabubijo. Po razmerno kratkem počitku se prikaže metulj, ki se takoj napoti v vrh, kjer se spari in odloži jajčica. Iz opisanega življenja tega mrčesa lahko razvidimo veliko škodo, ki nam jo more provzročiti; ob jednem pa posnamemo iz njega tudi način, kako ga je zatirati. Gledé na to moramo v prvi vrsti pobrati vsak dan prerano odpadlo sadje in ga pokrmiti svinjam, ako nimamo zanje boljšega pota. Tudi potrgati je dobro črivo sadje. Gnezda, v kterih prezimujejo gosenice, pokončamo s tem, ako ostrgamo skorjo z drevja, kakor

smo to omenili že zastran jabelčnega cvetodera. Razun tega pa bodi omenjeno tu tudi iz drugih vzrokov prikladno mazanje drevja z vapnenim beležem, vsled katerga ostane skorja gladka in ne nudi gosenicam nobenih skrivališč. Izpraznjene sadne shrambe in kleti moramo temeljito osnažiti in jih imeti zaprte, dokler metulji letajo. Dober pomoček za pokončevanje tega škodljivca so tudi takozvane goseničje pasti, ki se narejajo tako-le: Meseca malega srpana se ovijejo rodne jablane in hruške, in sicer pri visokodebelnem drevju približno 1 m nad zemljo, pri pritlikavcih pa neposredno pod vejami z rahlimi, povresli, ali ravno tako debelimi kitami od mehkega sena, lesne volne itd., ki se pritrdirjo z navadnim motvozom na debla. Črez nje se pričvrstijo in sicer tudi z motvozom kakih 15 cm. široke krpe debelega papirja, ki delajo nekako stično nad vso napravo. Mnogo škodljivčevih gosenic se poskrije v take pasti in se zabudi v njenih rahlih tvarinah. Te pasti se snamejo meseca prosinca, njih vsebina pa se sezge. Ako je papir dobro ohranjen, lahko ga porabimo še jedenkrat. Komur ni treba posebno gledati na denar, lahko si omisli za pokončevanje jabelčnega tončiča posebnih pastij, takozvanih Zorn-ovih goseničjih pastij, ki se dobé pri Köschnig-u v Gradcu, Griesgasse.

Kedaj se žanje po svetu? Da je pri nas žetev še le deloma pri kraju in pod varnim krovom, ko so naši ogrski sosedje za dober teden pred nami, to ve pač marsikdo. Manj znano pa je, da žetev na zemlji nikdar ne mine in da se ob vsakem letnem času v kakem kotu naše zvezde žanje zlato klasje. V sledičem podajamo nekak žetvin koledar za celo obljudeno zemljo, ki seje žito. V januarju, ko pri nas leskeče vsa narava v srebrni odeji, vozijo kmetovalci Avstralije in Nove Zelandije, kakor tudi oni v Argentiniji in Čile žito v svoje skednje. Februarja se prične žetev v Indiji in Gorenjem Egiptu. Marca se bliža Dolenji Egipt temu, kjer se žetev vleče do aprila, v katerem mesecu so tudi ženjci na otokih Cipru in Kubi, dalje v Siriji, Perziji, Mali Aziji in Mehiki na delu. Majnika sledi francoski Alžir, kakor tudi osrednja Azija, Kitaj, Japan, Maroko, obrežja Arabije in severoameriški deželi Florida in Tekساس. Posebno mnogo se žanje v juniju, tedaj se izprazni žitno polje Balkanskih in podonavskih držav, Turčije, Grške, Ogerske, južne Rusije, Laške, Španije in Portugala, južne Francije in severoameriških držav Kalifornije, Luiziane, Oregon, Alabama, Misisipija, Georgije, Tenesee, Viržinije, Uta, severne in južne Karoline, Koloreda in Misuri. Julij prinese zrelo klasje Avstriji in Nemčiji.

Pisma uredništva.

Našim dopisnikom! Prosimo potrpljenja, ker nam ni bilo mogoče vseh dopisov tokrat priobčiti. Kar še ni, pride prihodnjič!

Loterijske številke.

Trst, dne 21. marca: 36, 71, 32, 28, 60.
Gradec, dne 28. marca: 70, 43, 86, 10, 39.

79

Stajerska
ROGAČKA
KISELA VODA **Jempel** in Styria & Welec
SVETOVNOZNANA
OSVEŽUJOČA PIJAČA. Nepresegljiva zdravilna voda.

Kava iz prve roke

to je neposredno od sadilca kave
brez vsake prekupčije,

toraj s polnim jamstvom

za neponarejeno, naravno-pravo,
jako izvrstno kavo po najnižjih
cenah.

Najino posestvo na

otoku Java

kjer, kakor znano, najboljša kava
sveta rase, obsega okoli 80 kilometrov in se nahaja na tem posestvu 12 vasij s približno 30.000 prebivalci. Najini razširjeni kavini nasadi se obdelujejo najracionalnejše, tako da je najina varstveno znamka

Javaflor

vedno bolj in bolj priljubljena.
Najina kava je jako aromatična in okusna, zraven tega pa še posebno izdatna.

Midva posiljava poštne tovore (pakete) franko (popolnoma poštnine prost) na vsako inozemsko pošto po poštem povzetju (Nachnahme) po sledečih cenah:

Kava z marko Javaflor
3 kile gold. 4:38
4½ „ „ 6:65

Turk & drug

veleposestnika na Javi, prodaja
kave in čaja v lastni režiji

v Trstu
via Rapicio št. 6. 818

Važno za občine!

Znamke (marke) za pse, lastnega izdelka, se dobijo najceneje (po 5 kr.) pri Jos. Trutschel-nu v mariboru. 828

Nova ruda

za mlinske kamene v Okoslavcih. Jako dobro kamenje odda se na torišu, col 1 gld. 60 kr. Poslano na zadnjo železnično postajo velja 2 gld. Kdor potrebuje tako blago, naj se obrne ustmeno ali pismeno na Andrej Jurkovič-a, gostilničarja v Okoslavcih pri Sv. Juriju ob Ščavnici. 862

Kovaški učenec

se sprejme v učenje pri kovaču za orodje in podkovanje, Juriju Fröhlich v Lipnici (Leibnitz). 861

Josef Fürtner

pek v Ptiju, vseh svetnikov ulice 12
(Allerheiligengasse), sprejme takoj

dobrih starišev, kateri ima veselje k pekariji.

Službe išče majer

ki se razume pri živinoreji, sadje-reji in poljedelstvu. Je oženjen in je vseh skupaj pet delavskih močij. Službo lahko nastopi vsaki čas. Naslov pove pod št. 850 upravnosti "Štajerca". 850

V najem se išče

majhen prostor za trgovino ali krčmo. Ponudbe blagovolijo naj se poslati na upravnost "Štajerca". 851

Kolarski učenec

popolnoma vešč slovenščine, se takoj sprejme v kolarijo pri Antonu Šowetz v Hartbergu na vzhodnem Štajerskem.

854

Velik mlin

z velikim prostorom, močno vodo, tremi pari kammov na jermene, mašino za gris in novim jezom, se zaradi preselitve pod ugodnimi pogoji proda. Zraven stoji lepa zidana hiša z dvema sobama, kuhinjo in vežo. Hiša je krita z opoko; pri hiši je tudi vrt. Napraviti se da umetni mlin, katerega se želi v tem kraju. Vse to je v dobrem stanju. Cena je 2500 gld. Vprašanja naj se pošljajo pod naslovom "Mlin 855" na upravnost "Štajerca". 855

Hiša v Vičovi

pri Ptiju se da v najem. Ista obstoji iz dveh sob in kuhinje. Zraven je lep sadovnjak in nekaj trsa. Lega je lepa. Pripravna je za vsakogar, za kakega rokodelca ali letovišnika. V najem se odda s 1. aprilom. Več pove lastnik Kranje, zidarski mojster v Vičovi.

865

Dobra služba za pridno deklo!

30 do 40 letna brhka pridna žema iz boljše kmečke hiše, katera mora znati dobro meščansko in samostojno kuhati, je prav snažna in ljubi red ter zna nekoliko nemški, se sprejme v neko večjo gostilno (Einkehrgasthof). Pismene ponudbe naj se pošljajo pod naslovom: "Zaupljiva služba št. 825" na upravnost "Štajerca" v Ptiju.

825

C. kr. priv.

tovarna za cement

Trboveljske premogokopne družbe v Trbovljah

priporoča svoj pripoznano izvrsten Portland-cement v vedno jednakomerni, vse od avstrijskega društva inženirjev in arhitektov določene predpise glede tlakovne in odporne trdote daleč nadkrilajoči dobroti, kakor tudi svoje priznane izvrstne apno.

Priporočila in spričevala

raznih uradov in najslavitejših tvrdk so na razpolago.

Centralni urad:

Dunaj, III/3 Rennweg 5.

744

Prosim brati!

Podpisani priporočam svojo bogato zalogu posebno v Švici nakupljenih zlatih in srebrnih ur, veliko zalogu zlantine in srebrnine po čudovito nizkih cenah.

Sreberna oklepna verižica	30 cm dolga,	15 gramov težka gld.	1·10
" "	30 "	20 "	1·40
" "	30 "	50 "	3·20
" "	30 "	100 "	5·-
Ura budilka gld.	1·50 in 1·90.	Sreberne žepne ure od gld.	4·— dalje, nikelnaste gld. 2·50.

Prosim zahtevajte veliki cenik, katerega pošiljam zaston in poštne prosto urar in trgovina zlantine in srebrnine, delničar prve švicarske tovarniške družbe ur v Bielu in Genovi, zalagatelj c. kr. dolenske železnice.

Franz Čuden, Ljubljana, glavni trg.

746

Vse blago je pri c. kr. kontroličnemu uradu punciran.

Oznanilo.

Kakor je odbor sklenil, se bodejo obresti za hranilne vloge od 1. julija t. l. od 4 na

3 3 | 4 0 | 0

na leto znižale.

Dosedaj so se hipotekarna in občinska posojila obrestovala z $4\frac{3}{4}\%$ obrestmi. Za obroke, kateri so morajo do polovice leta 1903 plačati, bodejo se bresti računile odsihmal samo po $4\frac{1}{2}\%$.

Maribor, dne 13. marca 1903.

864

Hranilnica (sparkasa) mestne občine Maribor.

Drogerija ali prodaja z dišavami

Max Wolfram v Maribor

Herrengasse št. 33, priporoča

Poklajno apno za krave, da se pridela več in boljšega mleka in povzdigne jalo-vina. Ocetova ali jesihova esenca: da 10 litrov močnega, čisto okusnega namiznega jesicha.

Snovi za mošt za napravo zdrave domače pijače. En liter narejene take pijače velja 3 krajcarje.

Vsake vrste zelišča, katera priporoča župnik Kneipp so frišna vedno v zalogi. 515

Otvoritev trgovine

Usojam si cenjenemu občinstvu naznaniti, sem dne 4. aprila t. l. v hiši Ungartorgasse št. 4, sproti veliki kasarni odprl

trgovino za prekajeno meso in klobase (zelharijo)

kjer budem prodajal vsaki dan najboljše vrste friš prekajeno meso, kakor tudi vsakovrstne klobase na boljših vrst. — Kdor bo pri meni kupil enkrat, b gotovo rad prišel še večkrat.

Za mnogoštevilken obisk se najujudnejše priporoč s vsem spoštovanjem

Franc Urban.

Čudovito glasbeno orodje!

Novo!

Trombino

je najbolj zelenčna iznajdba sedajnega časa. To glasbeno orodje, ki se je v vseh druženih krogih tako hitro priljubilo, je v vrstno in elegantno narejena trompeta s močnim glasom, na katero moremo tročim, ako se pridenejo k temu pristojni trakovi

z notami, torej brez učenja, brez znanja not in brez napora, takoj vsaj melodijo. Trombino vzbuja povsod velikanski efekt in to tembolj, ali kdo v kaki družbi naenkrat nastopi kakor kak najizvrstnejši godec, doč prej o taki spremnosti ničesar ni slutil. Najlepša zabava za hči društva, velenice, izlete (tudi s kolezi).

Vsek trak z notami ima 1 do 2 igri (pesmi, plese, koračnice it. d.) vsakemu inštrumentu je priložen bogat imenik pesmi. Trombino stane z lahko umevnim navodilom: I. vrsta, kako fino poniklana, z 9 glasovi 3 gld. 50 kr.; II. vrsta, kako fino poniklana, z 18 glasovi 6 gld. — Trakovi z notami za prvo vrsto 30 kr., za drugo vrsto 50 kr. — Razpošilja po poštнем povzetju:

Henrik Kertész, Dunaj I., Fleischmarkt 18—901

Heinrich Mauretter

Florijanske ulice št. 1

naznanja svojim cenjenim odjemalcem, da bode za velikonočne praznike prodajal sveže rozine, civebe, vajperle, rožiče, fige, datelne, orehe, limone in pomaranče, kakor tudi vsakovrstno špecerijsko blago in delikatese po najnižjih cenah. Za dobro in sveže blago se jamči

863

Spoštovanjem

Heinrich Mauretter.

hotelu pri „zlatemu jelenu“ v Konjicah
spadajoči
K hlevi s prostorom za 20 konj
se dajo takoj v najem.

Vpraša se naj pri lastnici, gospoj Katarini Werbnigg v Konjicah.

853

Zaradi smrti

se prav po ceni takoj proda

paromlin (Dampfmühle)

kateri prav dobro uspeva. K temu paromlinu spada žaga za deske, kakor tudi trgovina za špecerijo in moko ter trgovina z deskami. Ta mlin se nahaja v Orehovcih, 25 minut od mesta Radgona. Vpraša se naj pri gospodični **Beti Gottscheber**, grajsčakinja v Orehovcih, pošta Radgona.

830

Styria=becikelni

novi modeli 1903

ki so sedaj najboljši in najimenitnejši fabrikat, veljajo samo 80, 100, 120 in 140 gold.

Na obroke (rate) prodajava po ugodnih pogodbah samo zanesljivim kupcem.

Dobre, že rabljene becikelne prodajava po 40 do 60 gold.

831

Brata Slawitsch v Ptiju.

Erženova huba

v Strpnivesi blizu Šmihela nad Pliberkom se po dogovoru iz proste roke **proda**. Kdor hoče dobro in po ceni kupiti, naj te redke prilike ne zamudi. To posestvo obsega približno 7 hektarov, 3 are in 59 kvadr. metrov polja, 1 hektar, 25 arov in 35 kvadr. metrov travnikov, 6 arov in 83 kvadratnih metrov pašnikov, 7 hektarov, 37 arov in 67 kvadr. metrov gozda, ter 7 arov in 12 kvadr. metrov stavbenega prostora, skupaj 16 hektarov, 10 arov in 56 kvadratnih metrov.

Zanesljivi kupci so dobrodošli in se naj obrnejo na posestnico gospodično **Julijano Greiner** v Virtovoj gostilnici v Doberlivasi na Koroškem, kjer se jim razloži vse natančneje.

858

Lepo ogersko moko (melo)

kilo po 10, 12, 14 krajcerjev in vse drugo špecerijsko blago priporoča podružnica

856

Bratov Slawitsch v Ptiju pri mostu.

Kranjski prašičji redilni prašek.

Cenjeni gospod! Moje svinje niso žrle in so bile mršave. Slučajno dobil sem od nekega mojih ljudij za poskušno en zavitek prasičjega redilnega prašeka; in čuditi se je, jaz svojim svinjam ne morem od tega časa zadosti s krmo postreči, tako hlastno žrejo in se jako debelijo. To je povzročil ta izvrsten redilni prašek, katerega iz hvaležnosti vsakomur najtopleje priporočam. Prosim da mi takoj pošljete po pošti 5 zavitekov takega redilnega prašeka.

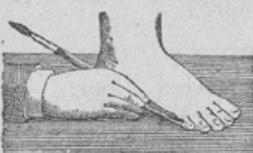
S spoštovanjem

31/10 1901. **Jožef Englisch**, železniški mojster, Belišče v Slavoniji.

Ta prepis se popolnoma tako glasi kakor original, pisan na dopisnici, katera je markirana s 4 filari in z 2 vinarskima markama. Ljubljana, 3./10. Spoštovanjem **Ivan Plantan**, c. kr. notar. Pri zdravih svinjah, so li iste stare ali mlade, zadostuje en zavitek doktor pl. Trnkoczy-jevega prasičjega redilnega praseka za so vinarjev, da postanejo mesnate, debele in mastne. Meso postane tudi okusnejše. Pet takih zavitekov velja samo 2 kroni.

Dobiva se v vseh trgovinah, ako pa ne, pa po pošti Naslov se glasi:

Lekarna Trnkoczy v Ljubljani, Kranjsko. 691

Pri tej se tudi dobiva: dr. pl. Trnkoczyja balzam (že 30 let svetovnozan). 1 stekl. 20 h, 12 steklenic 2 kroni, 24 stekl. 4 krone prosto poštine, 6 ducatov samo 10 kron, poštine prosto. — Izborne želodečne kapljice

(enake prejšnjim Marijaceljskim kapljicam, želodčnemu grenkemu likerju, želičnemu vinu i. t. d.) 1 stekl. 40 h, 6 stekl. 2 kroni. — Pilne odvajalne, želodec čisteče. 1 škatla 42 h, 6 škatel 2-10 kron. — Kašlev, pljučni in prnsi sok ali zeliščni sirup. 1 stekl. 1-12 kron, 6 stekl. 5 kron. — Drgnilni, udov in protinski cvet. 1 stekl. 1 krona, 6 stekl. 4-50 kron. — Tinktura zoper kurja očesa. 1 skekl. 80 h, 6 stekl. 3-50 kron — Raztvarajoči čistilni čaj. 1 zavitek 1 krona, 5 zav. 4 krone. — Vsak dan prihajajoča zahvalna pisma, tudi od zdravnikov hvalijo ta sredstva.

691

!!!Prosím, poskusite !!!

Vsakovrstno **prekajeno** (zelhano) **meso**, najfinješje **klobase** vedno svežno (frišno) blago, priporoča po najnižji ceni

J. Luttenberger

mesar v Ptiju.

Zunajna naročila odpravijo se vestno in hitro!

585

Mazilo proti protinu

katero izdelujem iz mavelj in ki se proti protinu prav dobro obnese, razpošiljam proti poštnemu povzetju

857

1/4 litra za 85 krajcarjev.

Andrej Praprotnik, pošta Šoštanj.

Poljedelska, zeliščna in cvetlična semena od

EDMUND MAUTHNER-ja v Budimpešti.

Prodaja po izvirnih cenah glavnega kataloga samo

Adolf Sellinschegg

trgovina „pri zelenem vencu“ nasproti gledališča v PTUJU.

vsakovrstna deteljna semena:

štajerska 3letna, lucerna 7letna, rudeča cvetoča 1letna
predenice prosta, Esperset, hmeljska šotska, švedska vund
ali tanen detelja, bela travniška detelja.

Krmilna pesna semena:

mamuh dolga, rudeča velika (Riesen), ekerndorfska rumena
in rudeča velika podolgasta, eberndorfska rumena okrogle
sladkorna pesa velika za krmljenje, podzemski koloraba
za krmljenje, veliki koren za klajo, nove velike buče z
jedrami brez lupink za olje dobivati, graščica, solnčne rože,
mak, konoplje, lan, orgščica, ženof in repna semena,
sadna čebula, (luk) mala in rudeča.

Vrsta travnih semen:

Travna mešanica za mokra in suha tla. Ravgras, Honig-
gras, Kamgras, Knaulgras, Fioriengras, Goldhafer, Risengras,
Wiesenschwingel, Wiesenfuchs, nizka trava, Thimoteusgras.

Zelenjadna semena in za cvetljice.

Gumi za požlahtnenje amerikanskih trt, najboljše vrste
Rafija, sveta dolga, dobro vezilno blago za vinograde
Galica, rimsko žvezplo najfinje, kadična smola za vine
grade za varstvo slane, novi kuhanji, in prekuhanji šte
pelni za požlahtnenje trt, drevesni vosek za sadn
drevesa, milo (Schmierseife) in mrčesni prašek proti kry
uši, dalje umetna gnojila, Tomaževa moka, koščena moč
amonijak in kali, superfosfat, kilisalpeter, vinograška gnojila
Prodaja judendorfskega roman- in portland-cementata, kotra
in karbolej. Barteljevo klajno apno, neobhodno po
trebni dodatek h krmi za mlado, molzno in brejo živine
Vasilinovo mazilo za usnje, rumeno rusko paten
tovano mazilo za usnje. Štedilni kolomaz.

Ceniki zastonj in franko.

822

Stavbinsko podjetje.

Ladislaus Johann Roth

— inžener in oblastveno aut. mestni stavbni mojster —

Gartengasse (hotel Strauss) Celje Gartengasse (hotel Strauss)

Stavba mostov iz kamna, cementa in železa, tudi stavba
mostov za silo.

Vodna stavba: stavba turbin, jezov in zavornic iz lesa,
kamna in cementa, kakor reguliranje potokov in rek,
varstvena naprava obrežij, priprave za osuševanje,
sploh voda voda v vsakem obsegu.

Razen teh del prevzemlje ta firma tudi brezhibno postavljanje mašin in druga fundamentna dela iz petona, trotoarje in
petona, petonska tla, tlakanje z ali brez da bi se plošče priskrbele, kakor tudi vse v to stroko spadajoča dela — Pojasnila
in proračune podeljuje firma na željo radovoljno in po najkulantnejših pogojih.

Stavbinsko podjetje **Ladislaus Joh. Roth**
inžener in oblastv. aut. mestni stavbni mojster.

523

598

Prosim, pride gledat tri g
napr — Opoz zleta

Razglednice za veliko noč

100 komadov od 1 gld. 50 kr. višje in

papir za barvanje

velikonočnih jajc

3 kr. pola, se dobi pri

W. Blanke-ju v Ptuju.

Šunka s kožo 1 gld., brez kože 95 kr., brez kosti
kožo 1 gld. 10 kr., plečeta brez kosti 90 kr., sun
meso in slanina 80 kr., prešičevi jezik 1 gld., glavini
45 kr., salame ogerske 1 gld. 80 kr., navadne 80 kr.
boljše 1 gld., iz šunkna 1 gld. 20 kr. kilo. Klobas
male 10 kr., velike 18 kr. ena, pošilja proti povzetju
852 od pet kil naprej

Janko Ev. Sirc v Kranju

Trgovski praktikant

se takoj sprejme v službo. Zmožen mora biti nemškega in slovenskega jezika

Liszt Brodnjak Strido, na Ogrrskem. 8 cenah

se I. Šival in hiž nahaja Florija v Ba

cenah

Občinska hranilnica

v Ormoži

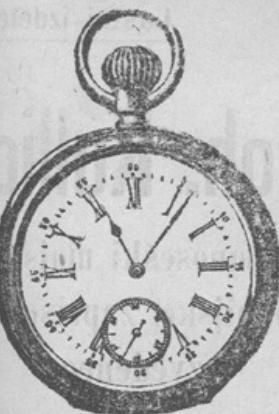
(Gemeinde-Sparkasse in Friedau) obrestuje vloge po $4\frac{1}{2}\%$ in jih sprejema

vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in od 2. do 4. ure popoldne in vsako nedeljo od 1. do 11. ure dopoldne.

Obresti se pripisujejo polletno h kapitalu, ter plačuje rentni davek hranilnica sama in ga ne odtegne vlagateljem, tako, da dobijo isti popolnoma $4\frac{1}{2}\%$ obresti.

Ravnateljstvo.

656

Karl Penteker

urar, srebrar in zlatar 598

glavni trg št. 1 Ptuj glavni trg št. 1
tik mesarja gospoda Luttenberger-ja

priporoča svoje

ure, prstane, verižice za ure in uhane.

Vse po najnižji ceni.

Za vse ure se jamči. Švicarske žepne ure iz niklina za

tri goldinarje in dražje. Srebrne žepne ure od 4 gold. 50 kr. naprej. Budilnice za 1 gold. 50 kr. in više. Vsa popravila se točno in hitro izvršijo in se za nje jamči.

Opozorjam še mojo bogato zalogo ubanov in prstanov iz srebra, zlata in drugih kovin. Srebrni prstani za zarocence od 40 kr. naprej.

Svarilo!

Naznanjam slavnemu občinstvu v Ptiju in v okolici, da se I. ptujska mehanična delavnica za popravila šivalnih strojev, bicikelov, glasbenih avtomatov in hišnih telegrafov ter delavnica za poniklanje ne nahaja več v Poštnih ulicah (Postgasse) št. 14, tudi ne več na Florijanskem trgu, ampak

809

v Barvarskih ulicah (Färbergasse) št. 7.

Vsakovrstni deli za šivalne stroje se dobijo po najnižjih cenah.

Spoštovanjem Gertrud Spružina.

Allein echter Balsam
aus der Schutzengel-Apotheke
des
A. Thierry in Pregrada
bei Rogač-Sauerbrunn.

ali pa 6 večjih steklenic za 4 krone, katere se morajo prej poslati.

Naslov je: Apotekar Thierry (Adolf), lekarna pri angelju varuhu v Pregradi pri Rogački-Slatini.

A. Thierry-jevo pristno centifolijen vlačilno mazilo je najkrepkejšo vlačilno mazilo, katero s tem, da povzroči temeljito čiščenje, holečine olajšuje in toše pri tako zastarelih ranah. To mazilo odstrani skoz omehčanje v rani se nahajača tuja telesca vsake vrste. S pošto 2 lončka 3 korne 50 vinarjev.

Apotekar Thierry (Adolf), lekarna pri angelju varuhu v Pregradi pri Rogački-Slatini.

Ogibje naj se ponarejenja in pazi na gornjo na vsakem ločku vžgano varstveno znamko in firmo.

745

Veliko presenečenje!

Še nikoli take priložnosti.

500 kosov za samo 1 gld. 80 kr.

Ena krasno pozlačena, 36 ur tekoča, precis. anker-ura s sekundnim kazalom, ki natančno kaže in za katero se jamči 3 leta, 1 mod. ki za gospode, 3 fine žepne rute, 1 prstan za gospode z imit. žlahtnimi menom, 1 nastavek za smodke, 1 eleg. broša za dame, 1 lepo žepno calo, 1 usnjati mošnjiček za denar, 1 žepni nožič, 1 par manšetnih bov, 3 gumbi za na prsa; vse iz double-zlata s patentovano 1 lepi album s 36 slikami, 6 komadov smeh vzbujajočih predmetov mlade in stare, 1 jako koristno navodilo za zlaganje pisem, 20 niških predmetov in še 400 različnih predmetov, ki so jako potrebni vse skupaj z uro vred, katera je sama tega denarja vrčena, 1 gld. 80 kr. Razpošilja se proti povzetju ali če se denar po skozi Dunajsko razpošiljalnico

Ch. Jungwirth, Krakau f|14.

NB. Za neugajajoče se denar vrne.

Josef Pirich mlajši

usnjari v Ptiju št. 2 pri mostu

naznanja, da kupuje goveje, svinjske, konjske in telečje kože po najvišjih cenah.

Izdeluje vsakovrstne kože po najnovejši stroki in najceneje.

Priporoča svojo bogato zalogo domačega, vsakovrstnega usnja in drugih potrebščin za čevljarje na drobno in debelo. Pismena naročila se izvršijo točno,

Kdor poskusi pri meni kupiti enkrat, kupil boste rad večkrat.

776

Tovarna za opeko in peči
F. P. Vidic & Comp. v Ljubljani
 ponudi poljubne množine
zarezane strešne opeke (Strangfalgz-Dachziegel)
 rudeče in črne
 in glinastih peči
 v raznih barvah in oblikah.

Na željo pošljemo drage volje vzorce in nastavimo najnižje cene.
 Solidna, dobra in točna postrežba.

Meščanska parna žaga.

Na novem lenthnem trgu (Lendplatz) v Ptiju

zraven klalnice in plinarske hiše postavljena je nova
 parna žaga vsakemu v porabo.

Vsakemu se les hlodi i. t. d. po zahtevi takoj raz
 žaga. Vsakdo pa sme tudi sam oblati, vrtati in spa
 hati i. t. d.

30

Zahtevajte

zastonj in franko

moj ilustrovani cenik z več

kot 500 podobami od 510

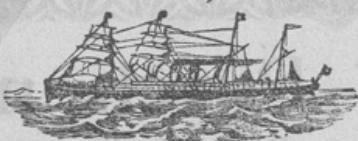
r, zlatnine srebernine in muzikalič
 nega blaga.

Stavb

n. Vodna si Hanns Konrad
 kamnrika ur in razpošiljalnica
 varstv sploh Irüx št. 194 (Češko).

Razen teb

Red Star Line, Antwerpen

v Ameriko.

Prve vrste parobrodi. — Naravnost brez prekla
 danja v New York in v Philadelphijo. — Dobra hrana.
 — Izborna oprava na ladiji. — Nizke vožne cene.

Pojasnila dajejo:

Red Star Line, 20, Wiedener Gürtel, na Dunaji
 ali

Ant. Rebek, konc. agent
 v Ljubljani, Kolodvorske ulice štev. 34. 537

Vozičke za otroke

v katerih lahko otrok sedi, pa
 tudi take za ležati, imata vedno
 v zalogi in priporočata

Brata Slawitsch

770 v Ptiju.

Cena: 12, 16, 20, 30, 36 do 40 kron.

Ceneje kot povsod!

Lastni izdelek

Joh. Kullic

kamnoseški mojster
 sodnijsko zaprisežen
 zvedenec

Celje-Gaberje št. 6

priporoča cenjenemu občinstvu na deželi svojo bogato zalo
 najlepših nagrobnih spomenikov v vseh sienit-marmor in pe
 nokamnatih vrstah po najnižjih cenah.

Prenovljanje starih nagrobnih spomenikov, kakor tudi
 pozlačenje starih napisov najlepše in najceneje.

**Preračuni stroškov in narisi na zaht
 vanje zastonj in franko.**

Dpomba. Tistim cenjenim odjemalcem, kateri se
 oznanilo tega lista sklicujejo, še poseb
 znižane cene.

859

da
 km
 z
 V
 nega
 F
 ře ga